

CYBERFLIKKEN

| **VRAAG & ANTWOORDEN over INTERNETPESTEN** |

VRAAG: Wanneer ik geconfronteerd word met cybercrime (vb. cyberpesten, sexting, enz.), welke stappen kan ik zelf zetten?

ANTWOORD: We kunnen niet genoeg het belang van 'praten' benadrukken. Spreek een vertrouwenspersoon aan (bv. CLB, leerkracht, ouder, enz.) die je kan bijstaan om oplossingen te zoeken voor het probleem. Wanneer je het gevoel hebt dat je niet bij deze mensen terecht kan, weet dat je steeds kan binnenlopen bij het JAC om over je problemen te praten. Het JAC is een organisatie waar jongeren met allerlei problemen terecht kunnen. Ze bieden ook anonieme chathulpverlening aan. Ook Awel (voorheen de Jongerentelefoon) of zelfs de Zelfmoordlijn bieden steeds een luisterend oor, wanneer je het even niet meer ziet zitten of een nood aan een luisterend oor hebt. Als je beslist om de stap naar politie te zetten en aangifte te doen, doe dit dan weloverwogen en wees je bewust van de gevolgen. Wanneer wij als politie-inspecteurs kennis krijgen van een misdrijf, dan zijn wij verplicht hierin stappen te ondernemen. Welke stappen hangt af van de aard en de ernst van de feiten. Zaken zoals bv. pestgedrag zijn niet te tolereren en moeten dan ook gepast aangepakt worden. Ook bij de politie wordt daar steeds meer aandacht aan besteed en zal men zo'n meldingen met de nodige zorg behartigen.

VRAAG: Hoe moet ik de politie contacteren om aangifte te doen?

ANTWOORD: Je kan samen met een vertrouwenspersoon (ouders, leerlingbegeleider, ...) naar het dichtstbijzijnde politiecommissariaat gaan. Je meldt je aan bij de balie en zegt dat je aangifte wil doen. Een politie-inspecteur zal dan naar je toe komen om naar jouw verhaal te luisteren. Hij zal jouw verhaal neerschrijven in een verklaring, waarna de inspecteur zal vragen om de verklaring te ondertekenen.

VRAAG: Kan ik als minderjarige alleen naar de politie stappen en dit buiten medeweten van mijn ouders doen of worden mijn ouders wel op de hoogte gebracht?

ANTWOORD: Als minderjarige kan je zeker alleen naar de politie stappen om je verhaal te doen. Echter, wanneer je bepaalde zaken aanhaalt, zullen wij als politiedienst jouw ouders daarvan wel op de hoogte brengen. Maar we treden daarbij niet in detail – politiemensen hebben namelijk een beroepsgeheim en daar houden we ons aan. Je ouders blijven echter burgerrechtelijk aansprakelijk voor jou. Als ouder zullen ze ook wel gemerkt hebben dat er iets met jou aan de hand is, dat je met iets zit en dan hebben ze toch ook het recht te weten wat, niet?

VRAAG: Kan ik klacht indienen in naam mijn vriend(in) als die zelf de stap niet durft te zetten? **ANTWOORD:** Dit is heel omslachtig. We zijn er van overtuigd dat het zinnvoller is om samen met je vriend(in) een volwassen vertrouwenspersoon aan te spreken. Samen kan dan gekeken worden naar de best mogelijke oplossing. We kunnen dan ook niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is dat de leerkrachten meldingen over cyberpesten ernstig nemen. Het is belangrijk dat dit actuele thema aan bod komt in de lessen en dat er bv. een degelijk anti-pestbeleid is op de scholen.

VRAAG: Wat moet ik meebrengen als ik naar het politiecommissariaat kom?

ANTWOORD: Breng zeker je identiteitskaart mee. Als er pesterijen naar jou zijn verstuurd via mail of internet, dan kan je een uitprint (via print screen) meenemen van wat naar jou is verzonden (bv. overzicht van Facebook-berichten). Als er pesterijen naar jou zijn verstuurd via sms, kan je zelf een lijst neerschrijven met daarop alle berichten die jou kwetsen (met vermelding van datum, uur en telefoonnummer). Breng ook je pc, laptop, tablet, smart phone mee. Het kan zijn dat jouw toestel moet uitgelezen worden. Het toestel wordt echter niet in beslag genomen! Na het uitlezen ervan zal je het toestel gewoon terug krijgen. Dit kan wel enkele dagen op zich laten wachten ...

VRAAG: Wat moet ik doen als men mij blijft lastigvallen via internet en de pesterijen niet stoppen nadat ik klacht neergelegd heb?

ANTWOORD: In dat geval kan je opnieuw naar het dichtstbijzijnde commissariaat gaan en opnieuw klacht neerleggen. Verwijs in je nieuwe aangifte ook naar je aanvankelijk proces verbaal. Op die manier krijgt de politie en het Parket een duidelijker beeld op de totale omvang van het probleem.

VRAAG: Welk gevolg heeft de aangifte voor de "verdachte" (de pester, de hacker, ...)?

ANTWOORD: Na je aangifte zal de tegenpartij gecontacteerd worden door de politie om naar het commissariaat te komen voor verhoor. Als het om een minderjarige verdachte gaat, worden ook de ouders uitgenodigd op het commissariaat. Er vindt een gesprek plaats tussen politie en de verdachte. In dit gesprek wordt de verdachte aangemaand om het slachtoffer niet langer lastig te vallen. In bepaalde gevallen worden de computer, smart phone of tablet van de verdachte in beslag genomen. Het hele dossier wordt dan naar het Parket gestuurd. Het Parket (ook wel het Openbaar Ministerie genoemd) beslist of het dossier wel of niet naar de rechtbank gaat. Die beslissing hangt af van de ernst van de feiten: deed de pester dit al vroeger, hoe erg zijn de pesterijen, ... Bij politie en Parket wordt er meer en meer aandacht besteed aan cybercrime, cyberpesten, enz. Zoals jullie ook in de media vernamen, wordt internetcriminaliteit steeds vaker en zwaarder bestraft.

VRAAG: Wat moet ik doen als ik me zeer ongelukkig blijf voelen door de pesterijen?

ANTWOORD: Het is belangrijk dat je niet met slechte gevoelens blijft zitten. Als je niet kan slapen of je blijft je zeer ongelukkig voelen, dan moet je dat zeggen aan een vertrouwenspersoon. Zowel de school als de politie kunnen jou, indien nodig, doorverwijzen naar hulpverleningsinstanties of –organisaties die jou kunnen helpen om dit alles een plaats te geven en te verwerken.

Tot slot geven we nog enkele tips mee:

- Internet en sociale media zijn een boeiend medium, laat het ons ook tof houden voor iedereen. Heb respect voor de ander in je taalgebruik en pest zelf ook niet.
- Reageer snel: laat de situatie niet aanslepen en uit de hand lopen.
- Een gezonde dosis argwaan is zeer verstandig.
- Een verantwoorde internetgebruiker denkt ook aan een veilig internetprofiel (zie privacy-instellingen op Facebook en andere sociale netwerksites).
- Wat je in het echte leven niet doet, doe je ook niet op het net. Alle informatie die je in het gewone leven voor jezelf houdt, geef je ook niet prijs op het web. Wat je in het echte leven niet recht in iemand zijn gezicht durft zeggen, tik je ook niet in op TikTok, Snapchat, Facebook, enz.
- Ken en gebruik je rechten. Fysiek geweld is strafbaar in België – **zonder jouw toestemming afbeeldingen of videomateriaal van jou verspreiden ook.**

- Aarzel niet om je rechten te laten gelden en stap samen met je ouders met bewijsmateriaal naar de bevoegde instanties.
- En de allerbelangrijkste tip: praat er over. De jongeren moeten de oudere generatie van ouders, leerkrachten, enz. vertrouwd maken met sociale media. Toon de voordelen, maar wees je ook bewust van de nadelen.

Nuttige links

- www.clicksafe.be (website van Childfocus over cyberpesten en veilig internetgebruik)
- www.medianest.be (website voor ouders over mediaopvoeding)
- www.cyberpesten.be (info cyberpesten)
- www.awel.be (vroegere Kinder- en Jongerentelefoon voor alle mogelijke vragen)
- www.jac.be (hulp, informatie en advies voor jongeren)

Bronnen: Bureau Jeugd stad Gent.